

DIVERSITAT SEXUAL

Els còmics de Camacuc: núm. 13.

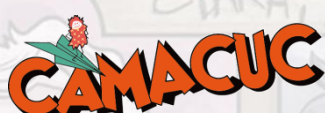
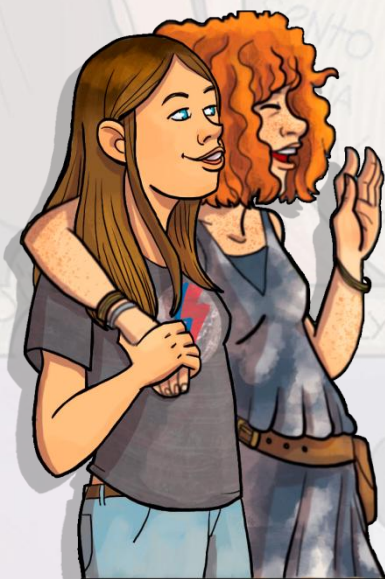
GUIA D'ACTIVITATS PER A DOCENTS

Material per a treballar la Diversitat sexual i de gènere al 2n cicle de Secundària

Diversos

Manel Gimeno – Zoraida Zaro

(pàgines 8-10)

PROPOSTA DIDÀCTICA

La guia d'activitats que es presenta a continuació és la proposta de Lambda, col·lectiu per la diversitat sexual, de gènere i familiar, al voltant del fragment *Diversos* amb guió de Manel Gimeno i dibuixos de Zoraida Zaro, del còmic *Diversitat Sexual*, d'Edicions Camacuc.

Es proposen tres activitats per a treballar des de l'aula la diversitat sexual i de gènere, a més de les instruccions, reflexions per a l'alumnat i professorat, objectius i indicadors d'èxit dels temes tractats. Tot i que, d'acord amb el tema, les activitats contingudes en aquesta proposta es poden desenvolupar en qualsevol moment de l'any, un bon dia per a treballar-les és en dates pròximes al 17 de maig, Dia Internacional contra la LGTBfòbia.

S'han dissenyat perquè resulten motivadores i inclusives, respectant en tot moment la diversitat i facilitant la participació de tot l'alumnat, per a convertir-lo en protagonista del procés d'aprenentatge.

ALUMNAT DESTINATARI

2n Cicle de Secundària

OBJECTIUS

- Comprendre i diferenciar els conceptes que componen el sistema sexe-gènere.
- Conèixer i interioritzar el correcte vocabulari sobre les realitats LGTB+.
- Qüestionar-se els binarismes de gènere establits.
- Identificar mecanismes de discriminació i discursos d'odi.
- Fomentar la creació d'espais segurs per a l'alumnat LGTB+ i l'empatia i respecte a la diversitat.

Indicadors d'èxit:

- L'alumnat sap diferenciar correctament els conceptes associats a les distintes vessants del sistema sexe-gènere.
- L'alumnat compren l'existència d'altres realitats que trenquen les binàries.
- L'alumnat és capaç de detectar els mecanismes de discriminació i discursos d'odi i enfrontar-los de manera assertiva, respectuosa i educativa.
- Apareixen propostes de millora basades en l'empatia i el respecte a la diversitat.
- L'alumnat participa i es facilita un espai segur per a totes les persones.

Edicions Camacuc té tots els drets del còmic, visita la seua web ací: <https://camacuc.com/>

Guia realitzada per Lambda, col·lectiu LGTB+ per la diversitat sexual, de gènere i familiar, consulta la seua web ací: <https://lambdavalencia.org/>

Activitat 1.

Aclarint conceptes

Tipologia:

Qüestionari

Material necessari:

Imatge de suport per ajudar l'alumnat a diferenciar els conceptes treballats (vegeu l'annex 1)

Instruccions:

Després de llegir el còmic i en gran grup, es projecta la imatge de “la persona de gingebre”. Amb l'ajuda d'aquesta imatge, l'alumnat haurà de diferenciar les distintes realitats a les quals es fa referència en el còmic, i respondre a les següents preguntes:

- 1.- A què es fa referència quan es diu que Victor és homosexual? -ORIENTACIÓ-
- 2.- De què es parla en dir que Laura és trans? -IDENTITAT-
- 3.- Quan es diu d'una persona que “*va nèixer amb penis*”, de què s'està parlant?
-BIOLOGIA-
- 4.- I Teresa, a quin aspecte personal es refereix en dir que és lesbiana? -ORIENTACIÓ-
- 5.- A què es fa referència quan es parla de que Violeta no està a gust amb “*el paper tradicional del seu gènere*”? -EXPRESSIÓ-
- 6.- En quin aspecte recau la paraula trans ? -IDENTITAT-
- 7.- Quan Marta diu que es considera bisexual, de què s'està parlant? -ORIENTACIÓ-

Per a reflexionar-hi un poc més:

És el mateix ser trans que ser bisexual? La biologia d'una persona determina la seua identitat? Què significa ser cisgènere? Coneixes alguna realitat més enllà de les binàries (home/dona, mascle/femella, masculí/femení)? Es tracta igual les persones amb una identitat/orientació/expressió/biologia menys coneguda?

Ajuda per a dinamitzar el diàleg: Tot i que en el còmic es fa referència a persones transsexuals i transgènere, és més inclusiu i respectuós parlar-ne de forma genèrica de persones trans.

Activitat 2.

Què saps del sistema sexe-gènere?

Tipologia:

Qüestionari

Material necessari:

Qüestionari i/o fulla tipus test (adjunt a l'annex 2)

Instruccions:

En esta activitat s'aprofundeix en els distints termes que componen el sistema sexe-gènere, posant l'accent sobre les realitats menys conegudes i que van més enllà de les binàries. Comparteix el qüestionari que hi ha a l'annex 2 (no inclogues la fulla de respostes) amb l'alumnat. En funció de les respostes donades i dels dubtes sorgits a l'hora de la realització del qüestionari, es treballen i s'aclareixen els diversos conceptes.

Per a reflexionar-hi un poc més:

Amb preguntes específiques es pot fer reflexionar l'alumnat per a saber més sobre les realitats de les persones del col·lectiu LGTB+: Què significa ser intersexual? Hi ha éssers humans hermafrodites? Què significa que el gènere és un espectre? La meua identitat determina la meua expressió de gènere?

Activitat 3.

Dibuixant el gènere

Tipologia:

Activitats de reflexió

Material necessari:

Vídeo *Dibuixant el gènere: capítol 4* de Gerard Coll-Planas i Maria Vidal, que es pot recuperar en el següent enllaç: https://www.youtube.com/watch?v=seWf7_2dgiE

Instruccions:

Es proposa a l'alumnat el visionat del vídeo "Dibuixant el gènere: capítol 4" en gran grup. Una vegada vist, es facilita l'espai a l'aula amb la idea principal de facilitar un diàleg amb l'alumnat com a protagonista. En cap moment es busca que hi haja un enfrontament, sinó una reflexió en relació amb els termes introduïts en el vídeo. Caldrà tindre en compte, en tot moment, que pot haver-hi alumnat LGTB+ a l'aula que es veja afectat pel diàleg que es genera i, per això, caldrà que la persona dinamitzadora de l'activitat modere les intervencions que puguin sorgir.

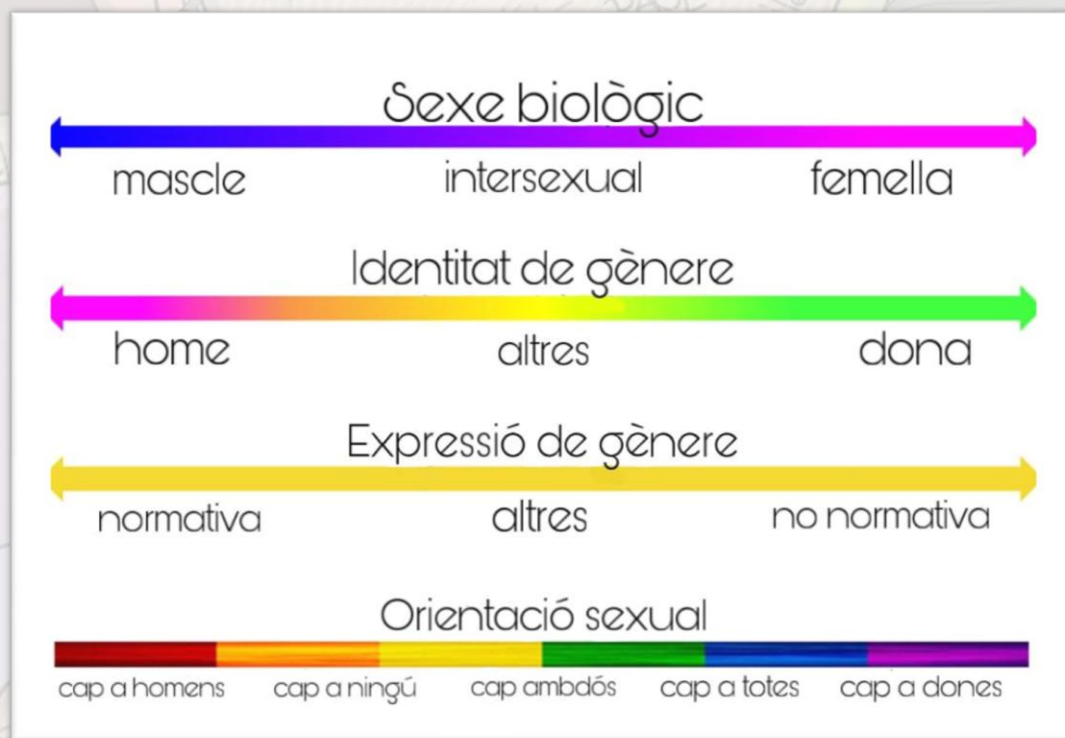
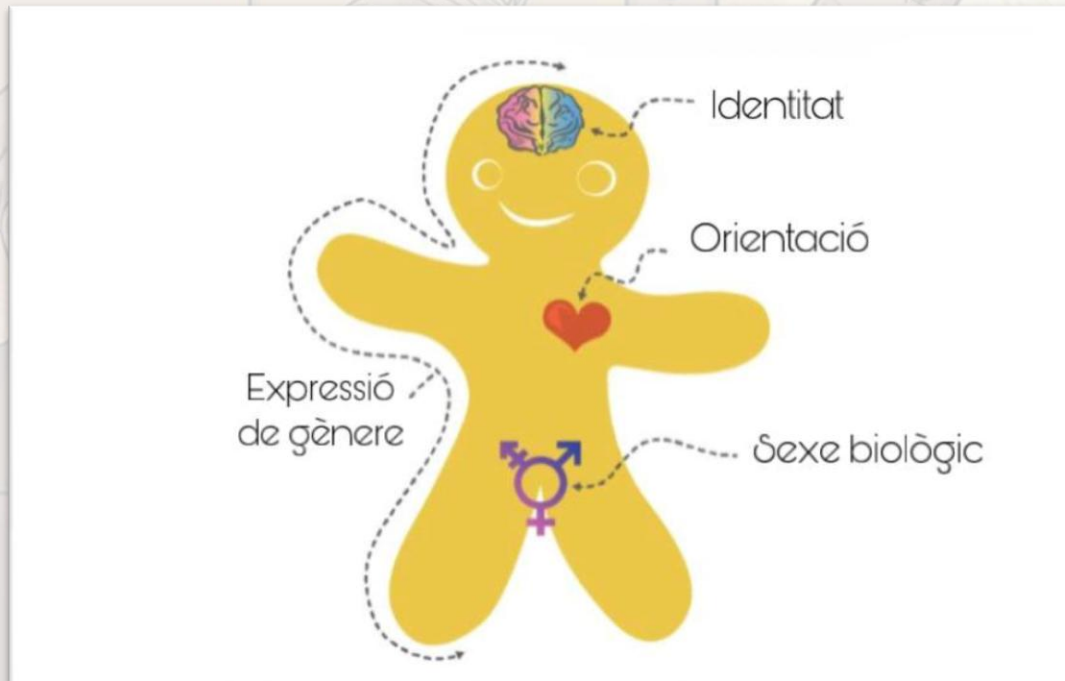
- Quina diferència hi ha entre sexe biològic i gènere?
- Pot una persona que és mascle, ser una dona? I una persona que és femella, ser un home?
- És el mateix ser homosexual que ser trans? I en relació amb aquesta pregunta: les persones trans, estan incloses en totes les orientacions sexuals?
- És el mateix la roba que portem que el nostre gènere?
- Què és el contrari de ser trans?
- Només existeixen homes i dones?
- És el mateix ser femella que dona? I ser mascle que home?

Per a reflexionar-hi un poc més:

Es poden introduir preguntes per a fer paral·lelismes com: Som el que els altres diuen de nosaltres que som? Som només una part del nostre cos, o som molt més que açò? Per què qüestionem les identitats de les altres persones? Ens agrada que qüestionen la nostra identitat? El gènere assignat en nàixer defineix tota la nostra vida? Ens han preguntat alguna vegada si ens sentim identificades amb el gènere que ens assignaren en nàixer?

ANNEX 1

Infografies:

Annex 2

Qüestionari conceptes bàsics:

Indica a quin aspecte dels conceptes bàsics fa referència cadascuna de les següents idees:

1.- PORTE ROBA UNISEX

- ☐ a. Orientació sexual
- ☐ b. Sexe biològic
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Expressió

2.- SOC ASEXUAL

- ☐ a. Orientació sexual
- ☐ b. Sexe biològic
- ☐ c. Expressió
- ☐ d. Identitat de gènere

3.- EM COMPORTE AMB PASSIVITAT

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Orientació sexual
- ☐ c. Expressió
- ☐ d. Sexe biològic

4.- SOC UNA FEMELLA

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Orientació sexual
- ☐ d. Sexe biològic

5.- SOC INTERSEXUAL

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Orientació sexual
- ☐ c. Sexe biològic
- ☐ d. Expressió

6.- NO TINC CLAR QUI M'AGRADA

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Sexe biològic
- ☐ d. Orientació sexual

7.- ODIE VESTIR AMB FALDA

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Orientació sexual
- ☐ d. Sexe biològic

8.- NO EM COMPORTE COM LA RESTA DE PERSONES

- ☐ a. Sexe biològic
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Orientació sexual

9.- SOC HOME

- ☐ a. Expressió
- ☐ b. Sexe biològic
- ☐ c. Orientació sexual
- ☐ d. Identitat de gènere

10.- SOC HETEROSEXUAL

- ☐ a. Expressió
- ☐ b. Orientació sexual
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Sexe biològic

11.- TINC ALTS NIVELLS D'ESTRÒGENS

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Sexe biològic
- ☐ c. Expressió
- ☐ d. Orientació sexual

12.- SOC UNA PERSONA TRANS

- ☐ a. Sexe biològic
- ☐ b. Identitat de gènere
- ☐ c. Expressió
- ☐ d. Orientació sexual

13.- SOC BISEXUAL

- ☐ a. Expressió
- ☐ b. Identitat de gènere
- ☐ c. Sexe biològic
- ☐ d. Orientació sexual

14.- TINC ALTS NIVELLS DE TESTOSTERONA

- ☐ a. Expressió
- ☐ b. Identitat de gènere
- ☐ c. Sexe biològic
- ☐ d. Orientació sexual

15.- VAIG NÀIXER AMB VAGINA

- ☐ a. Orientació sexual
- ☐ b. Sexe biològic
- ☐ c. Expressió
- ☐ d. Identitat de gènere

16.- SOC DONA

- ☐ a. Orientació sexual
- ☐ b. Sexe biològic
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Expressió

17.- M'ENCANTA EL FUTBOL

- ☐ a. Expressió
- ☐ b. Sexe biològic
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Orientació

18.- VAIG NÀIXER AMB TESTICLES

- ☐ a. Orientació sexual
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Sexe biològic

19.- TINC CROMOSOMES XX

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Expressió

- ☐ c. Orientació sexual
- ☐ d. Sexe biològic

20.- PORTE UN PIERCING AL MUGRÓ

- ☐ a. Orientació sexual
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Sexe biològic
- ☐ d. Identitat de gènere

21.- TINC UN COMPORTAMENT AGRESSIU

- ☐ a. Expressió
- ☐ b. Identitat de gènere
- ☐ c. Orientació sexual
- ☐ d. Sexe biològic

22.- ENCARA NO TINC CLARA LA MEUA IDENTITAT

- ☐ a. Sexe biològic
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Orientació sexual

23.- NO M'AGRADA JUGAR AMB NINES

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Sexe biològic
- ☐ d. Orientació sexual

24.- SOC LESBIANA

- ☐ a. Identitat de gènere
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Sexe biològic
- ☐ d. Orientació sexual

25.- SOC UNA PERSONA NO BINÀRIA

- ☐ a. Sexe biològic
- ☐ b. Expressió
- ☐ c. Identitat de gènere
- ☐ d. Orientació sexual

Qüestionari conceptes bàsics:

Solucionari:

1.- d

2.- a

3.- c

4.- d

5.- c

6.- d

7.- b

8.- b

9.- d

10.- b

11.- b

12.- b

13.- d

14.- c

15.- b

16.- c

17.- a

18.- d

19.- d

20.- b

21.- a

22.- c

23.- b

24.- d

25.- c